

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Jana Straky „Kritika analogie pojmu jsoucna u Jana Dunse Scota“

Práce „Kritika analogie pojmu jsoucna u Jana Dunse Scota“ představuje ontologickou teorii pojmu jsoucna významného františkánského myslitele vrcholného středověku Jana Dunse Scota. Práce se neomezuje na prezentaci Scotovy kritiky teorie analogie, ale věnuje se také představení Scotovy realistické teorie pojmu jako takového, základním rysům Aristotelovy koncepce analogie a učení Scotova protivníka Jindřicha z Ghentu. Kromě toho, autor v závěru práce předkládá svou stručnou (a do značné míry přesvědčivou) kritiku Scotovy realistické koncepce pojmu.

Práce je mimořádně zdařilým počinem. Je napsána velice jasně s pochopením tematiky; je systematicky a přehledně strukturovaná. Nezabíhá do nepodstatných detailů, drží se podstaty výkladu velice obtížného tématu. Předoslání Scotovy teorie pojmu se ukazuje jako didakticky správným krokem. Výběr literatury k tématu, alespoň co se týče tuzemské literatury, je reprezentativní. Z česky a slovensky psané sekundární literatury (Chabada, Novák) nechybí důležité monografie či studie. Částečně postrádáme snad jen větší zohlednění anglicky psané literatury (schází např. starší, nicméně stále vynikající, práce A. B. Woltera, *The Transcendentals and their Function in the Metaphysics of Duns Scotus*, New York, 1946). Na úrovni práce bakalářské však toto jako nedostatek nepovažujeme. Vyzdvihnout je třeba také autorovu vlastní kritiku Scotova „silnějšího umírněného realismu“ v kapitolách 4. 2. „Je skutečně nutná aktuální distinkce na straně věci?“ a 4. 3. „Jednoduchost Boha“. Je příjemným zjištěním, že autorova kritika je téměř identická se stanoviskem Františka Suáreze, které lze považovat za výraz jakési nominalizace pozice Scota. Autorovy kritické poznámky je třeba ocenit o to více, že autor k této své kritice přistupuje nezávisle na Suárezových textech, tj. samostatně. Oceňujeme také autorovo rozlišení sémantické roviny a roviny metafyzické, které umožňuje tvrzení, že na rovině metafyzické Scotus přece jen zastával analogii jsoucna.

Pár drobností: V práci se vyskytují některé nespisovné české ekvivalenty latinských termínů, jako např. „zindivizovaná“ místo „individuovaná“ (str. 24), „transsubstancializace“ místo „transsubstanciacie“ (str. 27). Na str. 37 na začátku 4. 2. se vyskytuje eliptická formulace: „Přestože jsou nám Scotovi myšlenky velmi blízké, především již jejich základ“. Drobnější nejasnost ve výkladu, kterou by autor mohl vyložit při obhajobě, nacházíme ve výkladu prvenství společnosti a virtuality pojmu jsoucna (str. 28-30). Z textu úplně jasné, co je v tom kterém řádu priority první?

Práci doporučujeme k obhajobě a navrhuje hodnocení „výborná“.

V Českých Budějovicích, dne 30. 4. 2011

Daniël Heider, Ph.D.

